

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

аспіранта Жмуренка Віталія Геннадійовича
на тему «Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки
в умовах глобалізації: теоретико-методологічний вимір»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 051 Економіка

Дисертаційна робота Жмуренка Віталія Геннадійовича на тему «Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки в умовах глобалізації: теоретико-методологічний вимір», що подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка, виконана на кафедрі міжнародної економіки, управління і соціально-гуманітарних дисциплін (до 01.02.2026 – кафедри міжнародної економіки і соціально-гуманітарних дисциплін).

Тема дисертації Жмуренка В.Г. «Самоврядні некомерційні інститути та їх роль у розвитку національної економіки» затверджена на засіданні вченої ради Українського державного університету науки і технологій (протокол №3 від 20.12.2022 р.). Під час роботи над дисертацією тема була скоригована та ухвалена рішенням вченої ради ННІ «Дніпровський металургійний інститут» у редакції «Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки в умовах глобалізації: теоретико-методологічний вимір» (протокол №6 від 25.03.2026 р.).

Публічна презентація наукових результатів дисертації та її обговорення відбулась на кафедрі міжнародної економіки, управління і соціально-гуманітарних дисциплін ННІ «Дніпровський металургійний інститут» Українського державного університету науки і технологій (протокол №5 від 18 травня 2026 року).

1. Актуальність теми дисертації.

Вітчизняна економіка перебуває на одному з найбільш драматичних та критичних для майбутнього етапів у своєї тривалій історії. Супутниками широкомасштабного збройного вторгнення є часткова руйнація вітчизняної промисловості, зокрема розорення гірничо-металургійного комплексу – експортного гіганта України, порушення усталених міжнародних схем промислової кооперації, втрата у значній мірі традиційних ринків збуту, ускладнений доступ до джерел сировини, демонтаж усталених торговельних коридорів та логістичної інфраструктури тощо. Радикальна трансформація вітчизняного промислового ландшафту у контексті стрімких глобальних структурних трансформацій і глобально-локальних неопротекціоністських регуляторних новацій обумовлюють відповідні зміни у сприйнятті традиційних механізмів формування і драйверів розвитку

зовнішньоторговельного потенціалу національної економіки України та спонукають до проблемно орієнтованих наукових розвідок.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація виконана у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України №476 від 30 квітня 2024 року «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні» за напрямом «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави» в частині прогнозування актуальних викликів і загроз відтворенню та комерційно успішної реалізації зовнішньоторговельного потенціалу України в умовах глобалізації, обґрунтуванні пріоритетних напрямів державної політики щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності національної економіки та посилення її конкурентних позицій на світових ринках.

Наукові результати й висновки дисертаційного дослідження є складовою розробок Українського державного університету науки і технологій у межах науково-дослідної роботи кафедри міжнародної економіки і соціально-гуманітарних дисциплін за темою «Теорія і практика інтелектуального та інноваційно-інформаційного розвитку національної економіки України в умовах глобальних та євроінтеграційних викликів» (номер держреєстрації 0122U201341, 2023-2026 рр.). У межах тематики аспірантом були досліджені актуальні тенденції розвитку зовнішньоторговельного потенціалу та новітні зміни в умовах його реалізації під впливом глобальних інноваційних і конкурентних викликів.

3. Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна здобутих результатів полягає в поглибленні теоретико-методологічних засад і розробці практичних рекомендацій щодо формування та реалізації зовнішньоторговельного потенціалу національної економіки в умовах глобалізації. Найбільш важливі результати дослідження, що містять елементи наукової новизни, полягають у наступному: вперше:

– розроблено методику оцінки рівня потужності ЗТрП, що враховує логіку та етапи його формування й реалізації із відповідними переходами «ресурсне забезпечення товаровиробництва → технологічна трансформація ресурсів у готову товарну продукцію – об'єкти міжнародної торгівлі → експортно-імпортні потоки → результати зовнішньої торгівлі → позитивні зміни макродинаміки» і структурними блоками «I. Ресурсне забезпечення ЗТрП», «II. Цифровізація, наука та інновації», «III. Імпакт-фактори реалізації ЗТрП», «IV. Зовнішня торгівля», «V. Макрорезультати», та проведено її апробацію;

удосконалено:

– визначення зовнішньоекономічного потенціалу національної економіки як відкритої підсистеми, що визначає орієнтацію її суб'єктів на налагодження та розвиток міжнародних економічних відносин за наявних глобально-локальних умов і обмежень;

– теоретичні уявлення про поліфункціональність міжнародної торгівлі як особливого виду міжнародної економічної діяльності, практичної форми реалізації ЗТрП та механізму національної стратегії розвитку, в частині виявлення та розкриття її інтегративної, транзитної, комунікативної, сигнальної, діагностичної, селективної, стимулюючої та атрактивної функцій, супутніх і похідних зовнішніх ефектів (ефекту мультиплікатора зовнішньої торгівлі, ефекту створення торгівлі, ефектів «доміно», «spillover» та навчання, ефекту масштабу, мережевого ефекту та ефекту команди, ефектів різноманіття та комбінаторики різноманітного);

– систему індикаторів оцінки ефективності зовнішньої торгівлі в частині її доповнення: 1) коефіцієнтом порівняльної ефективності експорту, 2) середньозваженим показником міжнародної конкурентоспроможності національного експорту, який пропонується розраховувати на основі індексів відносних порівняльних переваг (RCA) товарних груп, що входять до складу експортного кошика, 3) індексом конкурентної потужності, визначеним через відсоткову частку в експорті товарів із $RCA > 1$ (або > 2) із виокремленням групи високо конкурентних товарів із $RCA > 5$, що дозволить підвищити рівень релевантності результатів відповідного оцінювання, достовірності тренд-аналітики та сприятиме підвищенню якості профільних управлінських рішень;

набули подальшого розвитку:

– теоретичні уявлення про ЗТрП в частині: 1) його визначення як особливої складової зовнішньоекономічного потенціалу, що дозволяє забезпечувати самовідтворення та реалізацію останнього завдяки поступовій інтеграції системи-носія у глобальні торговельні мережі; 2) конкретизації атрибутивних ознак ЗТрП (конкурентоспроможність, відносність, релевантність та адресність, відкритість і трансграничність, нелінійність, структурна та функціональна складність, фрактальність, обмежена комбінаторність, керована динамічність та поліхронність); 3) удосконалення багатоозначової класифікації форм ЗТрП завдяки її доповненню ідентифікаторами «носії», «мульти-, полі- чи моноспеціалізація за товарними групами», «просторова мобільність», «здатність до реновації», «рівень та результативність реалізації»; 4) виокремлення у будові ЗТрП базових блоків «міжнародні конкурентні переваги», «торговельна ініціатива» та «торговельна компетентність», що у взаємодії визначають його функціональну зрілість, здатність до адаптації та спрямованого селективного розвитку;

– теоретико-методологічні засади ідентифікації пріоритетних напрямів впливу держави на розвиток ЗТрП, а саме: за результатами проведеного кореляційно-регресійного аналізу та виявлених емпіричних правильностей визначені й проранжовані за силою взаємозв'язку імпаکت-фактори порівняльної ефективності експорту (продуктивність праці (ранг 1), рівень технологічної складності наукових розробок (2), рівень розвитку цифрових платформ та технологій (3), якість державної регуляторної політики (4), рівень розвитку людського капіталу (5), ефективність уряду (6), рівень інноваційного розвитку (7), якість інфраструктурної підтримки зовнішньоторговельної діяльності у частині фінансового (8) та транспортно-логістичного сервісу (9), поточний рівень та результати залученості країни в процеси економічної глобалізації (10));

– науково-практичні підходи до провадження зовнішньоторговельної політики, зокрема за результатами SWOT-аналізу, обґрунтовані пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку ЗТрП України, серед яких: стимулювання експорту digital-рішень і нішевих інноваційних рішень в зонах традиційної і новонабутої науково-технічної, виробничої та сервісної спеціалізації (ІКТ, агротех, машинобудування, металургія, біотех, ракетно-космічна техніка, військові технології та озброєння, безпілотні літальні апарати, турбіни, навігаційні прилади); заохочення створення спільних підприємств і стартапів з іноземними партнерами, розміщених на їх територіях; стимулювання українських емігрантів як первісних суб'єктів і драйверів міжнародної інтеграції в торговельній сфері, популяризаторів брэнда «Made in Ukraine»; підвищення управлінської торговельної компетентності, особлива підтримка підготовки в закладах вищої освіти здобувачів з міждисциплінарних освітніх програм, сфокусованих на міжнародній торгівлі.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Результати наукового дослідження мають теоретичну, методологічну та прикладну цінність, поглиблюють наукові уявлення про відтворення, розвиток та комерціалізацію ЗТрП національних економічних систем, про вплив міжнародної торгівлі, як практичної форми його реалізації, на макроекономічну динаміку та структурні зрушення; розвивають методичний й аналітичний інструментарій оцінювання ЗТрП національних економік та їх позиціонування в глобальній мережі торговельних відносин; сприяють підвищенню ефективності управлінських рішень щодо торговельної політики. Суттєвим науковим здобутком теоретичного характеру є розкриття у контексті методології економічного еволюціонізму змісту, організаційно-структурної складності, властивостей та функцій ЗТрП як динамічної підсистеми, органічно вбудованої у структуру та відтворювальний цикл національної економіки й комутованої із глобальною мережею торговельних відносин і світових ринків.

Здобуті результати можуть стати підґрунтям подальших наукових

пошуків з проблематики теорії, методології та практики зовнішньоторговельного потенціалу та міжнародної торгівлі як практичної форми його реалізації; можуть бути використані при удосконаленні державної торговельної політики, зокрема при розробці та реалізації державних програм стимулювання експорту; враховані суб'єктами господарювання у корпоративних стратегіях розвитку зовнішньоторговельної діяльності, визначенні перспектив та плануванні заходів з її провадження; включенні до навчально-методичного забезпечення дисциплін фахового циклу освітніх програмах підготовки здобувачів вищої освіти у сфері міжнародної економіки і міжнародного бізнесу із профілізацією на зовнішній торгівлі.

5. Використання результатів досліджень. Практичне значення отриманих результатів підтверджується: їх використанням у діяльності департаменту економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації під час формування «Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2026 рік», «Стратегії розвитку Дніпропетровської області до 2027 року» та «Плану заходів на 2025-2027 рік з реалізації Стратегії розвитку Дніпропетровської області» в частині розвитку регіональної смарт- спеціалізації та реалізації експортного потенціалу Дніпропетровської області в умовах прискореної євроінтеграції (довідка № 2633/0/31 -26 від 30.04.2026); врахуванням у стратегії розвитку зовнішньоторговельної діяльності ТОВ «ЕДС-Інжиніринг» пропозицій здобувача щодо оптимізації географічної структури бізнес-моделі й виходу продукції підприємства на ринки країн ЄС (Чехія, Польща) (довідка № 2204_01 від 22.04.2026 р.); використанням методичних розробок та рекомендацій аспіранта при розробці Стратегії розвитку ТОВ «ДНІПРОМЕТІЗ ТАС» щодо SWOT-аналітики конкурентної позиції підприємства та провадження конкурентної політики, оновлення товарної структури експортного кошика та активізації географічної диверсифікації зовнішньоторговельної діяльності (довідка № 40/26-3 від 22.04.2026 р.); впровадженням в освітню діяльність ННІ «Дніпровський металургійний інститут» УДУНТ при викладанні навчальних дисциплін «Міжнародна торгівля і світові ринки», «Управління зовнішньоекономічною діяльністю», «Міжнародна економічна діяльність України», «Національна економіка та економічна політика» (довідка № НЗН/85 від 06.05.2026 р.). Результати дослідження з питань розвитку зовнішньоторговельного потенціалу економіки України та її міжнародної торгівлі були використані при вдосконаленні навчально-методичного забезпечення програми навчання консультантів з експорту від Торгово-промислової палати України в межах міжнародної співпраці за програмою «EU4Business: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП» (довідка № 1102/11 від 22.04.2026 р.).

6. Особиста внесок здобувача. Дисертаційна робота є одноосібно виконаною працею. Усі наукові результати, викладені в дисертації, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використані лише ті положення та ідеї, що є результатами особистих досліджень здобувача.

7. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація Жмуренка В.Г. написана на достатньо високому науковому рівні з дотриманням норм сучасної української наукової мови та стандартів академічного стилю викладу.

Викладення наукових положень і висновків є категоріально чітким, логічним, структурованим, послідовним та вдало візуалізованим (25 таблиць, 56 рисунків та 19 додатків), що забезпечує доступність сприйняття та осмислення матеріалів та результатів дослідження.

Усі цитування та посилання на першоджерела (223 найменування) оформлені відповідно до чинних вимог ДСТУ 8302:2015.

8. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача. Основні положення та найважливіші результати дисертаційного дослідження опубліковані у 23 наукових працях, виконаних автором самостійно та у співавторстві, з них: 1 стаття у періодичному науковому виданні, індексованому у міжнародній наукометричній базі Scopus; 5 статей у періодичних фахових наукових виданнях України категорії Б; 1 одноосібний розділ у міжнародній колективній монографії; 7 статей та 9 тез доповідей у збірниках матеріалів конференцій, а саме:

- **наукові праці, що опубліковані у періодичних наукових виданнях включених до міжнародних наукометричних баз Scopus і WoS:**

1. Pashchuk, L., Lvova, N., Zavhorodnia, O., Zhmurenko, V., & Runcheva, N. (2025). Trade Policy Reversion: Quantifying the Diversionary Impact of Non-Tariff Barriers on Bilateral Trade Flows (2015–2024). *Journal of Applied Economic Sciences*, Volume XX, Winter, Issue 4(90), 717–730. DOI: [https://doi.org/10.57017/jaes.v20.4\(90\).05](https://doi.org/10.57017/jaes.v20.4(90).05) (Scopus). (Особистий внесок здобувача: розкриті особливості сучасного етапу торговельного протекціонізму, у межах вибірки країн сформований масив первісних статистичних даних та проаналізований кореляційний зв'язок між динамікою індексу нетарифних заходів та динамікою обсягів двосторонньої зовнішньої торгівлі). URL: <https://ritha.eu/journals/JAES/issues/90/articles/5>

- **наукові праці, що опубліковані у фахових виданнях України:**

2. Zhmurenko V. International trade as a practical realizing form of foreign trade potential of open economic system. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. №12 (22). С. 1541-1553. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-1541-1553](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-1541-1553) URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/34392/34367>

3. Жмуренко В., Завгородня О. Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки: засади та фактори реалізації в умовах глобалізації. *Сталій розвиток економіки*. 2025. 6 (57), С. 148-154. DOI:

<https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-20> (Особистий внесок здобувача: запропонований погляд на міжнародну торгівлю як практичну форму реалізації зовнішньоторговельного потенціалу відкритої економічної системи; конкретизовані передумови переходу зовнішньоторговельного потенціалу з стану не проявленого пасивного до проявленого реалізованого й успішно комерціалізованого активного) URL: <https://lnk.ua/Y6T5kZiAJ>

4. Жмуренко В.Г., Олефіренко Т.В., Ткаленко Д.Д. Аналіз стратегій цифрової економіки для підвищення ефективності глобального ринку. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025 (18). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15458954> (Особистий внесок: розкриті актуальні напрями впровадження цифрових технологій у зовнішньоторговельну діяльність вітчизняних підприємств та наслідки цифрової трансформації трейдингових бізнес-моделей. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/465>

5. Завгородня О.О., Бандоріна Л.М., Жмуренко В.Г., Завгородній К.О. Міжнародна торгівля як імпакт-фактор розвитку національних економічних систем: взаємозв'язки, обмеження та динамічний потенціал. *International scientific journal «GRAIL OF SCIENCE»*. 2025. №50. С. 279-289. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.21.03.2025.030> (Особистий внесок: розкритий мультиплікативний механізм та суперечливі наслідки впливу міжнародної торгівлі на динаміку макроекономічних систем, обґрунтовані передумови впливу зовнішньоторговельних змін як факторів позитивної дії; розширена система показників для оцінки ефективності зовнішньоторговельної діяльності національної економіки). URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/21.03.2025/38>

6. Завгородня О.О., Жмуренко В.Г. Теоретико-методологічні засади дослідження зовнішньоекономічного потенціалу національної економіки та його впливу на макродинаміку. *Ефективна економіка*. 2024. № 8(24). DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.21> (Особистий внесок здобувача: запропоноване авторське визначення зовнішньоекономічного потенціалу національної економіки, розроблено класифікацію його форм та носіїв, розкрита фундаторна і домінантна роль торговельної складової у формуванні та реалізації зовнішньоекономічного потенціалу України). URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4433>

- **наукові праці у міжнародних колективних монографіях:**

7. Zhmurenko V. Foreign potential as a component of the development potential of the national economy: content, modern multiformism, capabilities and results / *Moderní aspekty vědy: XLIII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. Str. 411- 427. DOI: <https://doi.org/10.52058/43-2024> URL: <https://perspectives.pp.ua/public/site/mono/mono-43.pdf>*

- **праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації:**

8. Жмуренко В.Г., Жилюк Є.В. До питання про національну політику розвитку зовнішньоторговельного потенціалу. *Інформаційно-комунікаційні технології : дослідження молодого наукової спільноти : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених*, Дніпро, 11-12 грудня 2025 р. Дніпро : ДМетІ УДУНТ, 2025. С.93-94. URL: https://nmetau.edu.ua/file/zbirnik_tez_2025.pdf (Особистий внесок здобувача: конкретизовані розвитку зовнішньоторговельного потенціалу України та перспективні напрями його ефективної комерціалізації).

9. Жмуренко В. Зовнішньоторговельний потенціал та міжнародна торгівля: рух у просторі ймовірностей. *Актуальні проблеми економіки, підприємництва та менеджменту в епоху глобальних загроз*: Зб. мат.-лів всеукр. наук.-практ. конфер. 27 листопада 2025 р. / ННІ ДМетІ УДУНТ. Дніпро. 2025. С. 107-111. URL: <https://crust.ust.edu.ua/items/8cbc8a22-44c8-4458-84a5-68ad4fd86b96>

10. Завгородня О.О., Жмуренко В.Г., Ткаленко Д.Д. Інноваційні пріоритети моделі управління міжнародною конкурентоспроможністю: глобальний та національний виміри. *Економічна кібернетика : управління даними, хмарні технології та інфокомунікації*: збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Дніпро, 3-4 березня 2025 р. Дніпро: УДУНТ, 2025. С. 40-44. (Особистий внесок здобувача: обґрунтовано посилення впливу інноваційних факторів на інтенсифікацію та трансформацію міжнародних конкурентних відносин, розкрито провідну роль інноваційної складової макростратегій розвитку конкурентних переваг в умовах глобальної гіперконкуренції). URL: <https://lnk.ua/BbVb3NC2G>

11. Zhmurenko V. Innovation Vectors of Smart Development of National Economies in Context of Global Competitive Challengers. *Інноваційні процеси економічного та соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід* // Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С.381-383.

12. Жмуренко В.Г. Глобальні тренди розвитку міжнародної торгівлі Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики // *Збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених*. Полтава: НУПП імені Юрія Кондратюка, 2024. С.113-114.

13. Zhmurenko V. Intellectualization of economic activity as a determinant of global competition' strengthening. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXXII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2024*, 22-25 травня 2024 р. / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХПІ». С.709. URL: <http://science.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2024/05/Zbirnik-tez-MicroCAD-2024.pdf>

14. Жмуренко В.Г. Перспективи розширення географії ринків збуту українського експорту. *Молода академія - 24. Т.ІІ: зб. тез доп. Міжнар. наук.* -

техн. конф. студентів і молодих учених, Дніпро, 23-24 травня. 2024 р. Дніпро: УДУНТ, 2024. С.115. URL: http://nmetau.edu.ua/file/---_tom_2.pdf

15. Самойленко Є.Г., Жмуренко В.Г. Глобальна конкуренція як каталізатор та дестабілізатор розвитку відкритих макроекономічних систем. *Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (11–12 квітня 2024 р.)*. Дніпро: ІПБТ УДУНТ, 2024. С. 40-42. (Особистий внесок здобувача: висвітлено визначальний вплив глобальної конкуренції на структурні зміни ринкового середовища, бізнес-ландшафтів та бізнес-моделей).

16. Завгородня О.О., Бандоріна Л.М., Жмуренко В.Г., Завгородній К.О. Актуальні проблеми і пріоритетні напрями розвитку експортного потенціалу національної економіки. *Економічна кібернетика: інструменти і методи дослідження та організації економічних процесів* : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, -м. Дніпро, 1-2 березня 2024 р. Дніпро: УДУНТ, 2024. С. 90-94. (Особистий внесок здобувача: розширено класифікацію форм прояву експортного потенціалу; розроблено рекомендації щодо розвитку національного експортного потенціалу України). URL: http://nmetau.edu.ua/file/zbirnik_naukovih_prats-2024.pdf

17. Zhmurenko V., Tkalenko D. Metamorphoses of global competition in uptoday information-innovation conditions. *The 7th International scientific and practical conference "Global problems of improving scientific inventions"* (October 31 – November 03, 2023). Copenhagen, Denmark. International Science Group. 2023. P. 60-63. URL: <https://isg-konf.com/global-problems-of-improving-scientific-inventions/> (Особистий внесок здобувача: проаналізовано причини та фактори переходу міжнародної конкуренції на глобалізовану гіперконкурентну стадію розвитку).

18. Завгородня О.О., Жмуренко В.Г. Міжнародний інститут торгових палат як драйвер розвитку зовнішньої торгівлі. *Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: Збірник матеріалів ІV Всеукраїнської науково – практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (23 – 24 листопада 2023 р.)*. Дніпро: УДУНТ, 2023. С.75-77. URL: http://nmetau.edu.ua/file/kfin_3527.pdf (Особистий внесок здобувача: розкриті вагома роль міжнародного інституту торгових палат щодо впорядкування в світових масштабах інституційних засад міжнародної торгівлі).

19. Жмуренко В.Г. Економічна самоорганізація та комерційна самоврядність: загальне та особливе в практиці господарювання. *Молода академія–2023. Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів і молодих учених*. Т.2. Дніпро, УДУНТ, 2023. С. 40-41.

20. Завгородня О.О., Жмуренко В.Г. До питання про методологію дослідження інноваційного розвитку відкритих соціально-економічних систем доби глобалізації. *Економічна кібернетика: інструменти, моделі і методи*

інтелектуальної підтримки прийняття рішень : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Дніпро, 1-2 березня 2023 р. Дніпро : УДУНТ, 2023. С. 105-109. (Особистий внесок здобувача: аргументована адекватність методології еволюціонізму сучасним економічним системам і процесам як об'єктам наукового дослідження, конкретизовано етапи та методичний інструментарій дослідницької діяльності, заснованої на методології економічного еволюціонізму).

21. Завгородня О.О., Жмуренко В.Г. Держава як стейкхолдер зовнішньо-торговельної діяльності підприємств. *Економічне відродження України: проблеми, виклики, перспективи: Зб. мат.-лів всеукр. наук.-практ. Інтернет-конфер.* 30 березня 2023 р. УДУНТ. Дніпро. 2023. С.41-43. URL: https://nmetau.edu.ua/file/zbirnyk_tez_30.03.2023.pdf (Особистий внесок здобувача: конкретизовано задачі та функції держави-суб'єкта торговельної політики).

22. Завгородня О.О., Жмуренко В.Г. Регулювання та інфраструктурна підтримка зовнішньої торгівлі. *Міжнародна конференція «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід» 29 листопада 2022 р.* Інститут промислових та бізнес-технологій УДУНТ, м. Дніпро (Україна). Дніпро: УДУНТ, 2022. С. 159-162. (Особистий внесок здобувача: розкриті особливості склад та функції сучасної інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності).

23. Андреєва О.А., Жмуренко В.Г. Управління ризиками та консультаційний аутсорсинг у процесі укладання контрактів зовнішньоторговельної діяльності. *Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково - практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (24-25 листопада 2022 р.).* Дніпро: УДУНТ, 2022. С.51-55. URL: http://nmetau.edu.ua/file/zbirnik_2022_st.pdf (Особистий внесок здобувача: висвітлені можливості мінімізації транзакційних витрат та ризиків зовнішньоторговельної діяльності суб'єктами господарювання).

Загальний обсяг публікацій, що належить особисто здобувачеві, становить 4,86 друк. арк.

9. Апробація результатів дисертації. Ключові положення та здобуті результати пройшли апробацію на 16 науково-практичних конференціях, з яких 6 міжнародних: «Інноваційні процеси економічного та соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід» (Тернопіль, 2025), «Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики» (Полтава, 2024), «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD-2024» (Харків, 2024), «Молода академія» (Дніпро, 2024), «Global problems of improving scientific inventions» (Copenhagen, 2023), «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід» (Дніпро-Відень, 2022).

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Під час виконання дисертаційного дослідження

аспірант Жмуренко В.Г. дотримувався принципів академічної доброчесності, що підтверджено сервісом перевірки робіт на виявлення схожості текстів Turnitin. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

ВИСНОВОК:

Ознайомившись із дисертаційною роботою *Жмуренка Віталія Геннадійовича* на тему «*Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки в умовах глобалізації: теоретико-методологічний вимір*», що подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка, та науковими публікаціями, в яких висвітлено основні наукові результати, а також враховуючи результати апробації дисертаційної роботи, вважаємо, що:

1. Дисертаційна робота *Жмуренка Віталія Геннадійовича* на тему «*Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки в умовах глобалізації: теоретико-методологічний вимір*» за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичним значенням здобутих результатів є закінченим фундаментальним дослідженням, що відповідає ОНП «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка.

2. Дисертаційна робота *Жмуренка Віталія Геннадійовича* на тему «*Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки в умовах глобалізації: теоретико-методологічний вимір*» відповідає вимогам Наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України №759 від 31.05.2019 р.) та пп. 6-8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р., № 502 від 19.05.2023 р., № 507 від 03.05.2024 р.) і **рекомендується** для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні
наукового семінару,
професор кафедри міжнародної
економіки, управління
і соціально-гуманітарних дисциплін,
д-р екон. наук, професор

Володимир БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ

Підпис проф. В.В. Білоцерківця
засвідчую.

Вчений секретар

Тетяна РАДКЕВИЧ